

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
«Η ύφεση δεν θα
ξεπεράσει το 8%.
Εχουμε "καύσιμα"
ακόμη και
αν αργήσουν

οι αποφάσεις για το Ταμείο» ΣΕΛ. 12-18

Συνέντευξη | ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ, υπουργός Οικονομικών | Στον ΜΑΡΙΟ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

«Το βάθος της ύφεσης φέτος δεν

Στην εκτίμηση ότι τα χειρότερα είναι πίσω μας και ότι το βάθος της ύφεσης δεν θα ξεπεράσει φέτος το 8% προβαίνει ο Χρήστος Σταϊκούρας, θεώρηση υπέρ της οποίας σε έναν βαθμό συνηγορεί η χθεσινή ανακοίνωση της ΕΛΣΤΑΤ για ύφεση 0,9% στο πρώτο τρίμηνο του έτους. Ταυτόχρονα, ο υπουργός Οικονομικών αποκλείει το ενδεχόμενο να αντιμετωπίσει η χώρα πρόβλημα με τους στόχους του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, παρά τις δημοσιονομικές παρεκκλίσεις και τα «μαύρα σύννεφα» του κορονοϊού πάνω από τον προϋπολογισμό.

Σε συνέντευξή του στην «Εφ.Συν.», ο υπουργός Οικονομικών ανοίγει παράθυρο μονιμοποίησης του χαμηλού ΦΠΑ στην εστίαση και τις μεταφορές, ενώ τονίζει ότι, ακόμα και εάν η Ευρώπη αργήσει να καταλήξει σε αποφάσεις για το τελικό σχήμα του Ταμείου Ανάκαμψης, η Ελλάδα δεν θα περάσει νέο «μαρτύριο της σταγόνας». Την ίδια στιγμή, υψώνει τους τόνους προς τις τράπεζες, καλώντας τις να αρθούν στο ύψος των έκτακτων περιστάσεων, τροφοδοτώντας με ρευστότητα την πραγματική οικονομία. Στην ερώτηση τι είναι αυτό τελικά που τον χωρίζει με τον Ευκλείδη Τσακαλώτο, με το δεδομένο ότι η οικονομία διέπεται από συγκεκριμένες σταθερές, ο Χρήστος Σταϊκούρας

Ο υπουργός Οικονομικών ανοίγει παράθυρο μονιμοποίησης του χαμηλού ΦΠΑ στην εστίαση και τις μεταφορές, ανάλογα με την απόδοση του μέτρου μέχρι τον Οκτώβριο

• Υπάρχουν νεότερα στοιχεία για το εύρος της φετινής ύφεσης. Αν όχι, πότε πιστεύετε ότι θα μπορέσει να έχετε μια πιο ασφαλή εκτίμηση για το ακριβές ύψος της μείωσης στο ΑΕΠ;

Η αβεβαιότητα, παγκοσμίως, παραμένει μεγάλη και πρωτόγνωρη. Διεθνείς οργανισμοί, θεσμοί και κυβερνήσεις ανασθεωρούν, διαρκώς, τις προβλέψεις τους. Ενδεικτικά, μόλις την Τρίτη, το γαλλικό υπουργείο Οικονομικών ανασθεώρισε –μέσα σε ένα μήνα– την εκτίμησή του για την ύφεση από το 8% στο 11%, και ενώ στις αρχές Απριλίου την υπολόγιζε στο 6%.

Στην Ελλάδα, το υπουργείο Οικονομικών κατέθεσε, όπως δημόσια ανακοινώθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τέλος Απριλίου, εκτίμηση για ύφεση έως 13,2%, η οποία μπορεί να περιοριστεί έως το 8%, μετά τα μέτρα που λαμβάνουμε. Η εκτίμηση αυτή, μέχρι σήμερα, δεν έχει μεταβληθεί. Οι πρόδρομοι δε δείκτες της οικονομίας, για το πρώτο τρίμηνο του 2020, την επιβεβαιώνουν.

Είναι προφανές πως η τελική έκθεση για όλες τις οικονομίες, και για

Από την περίοδο του lockdown, τον περασμένο Μάρτιο, μέχρι και τη φάση της προεδρευτικής ανάκαμψης της οικονομίας, στην οποία κτισθήκαμε αυτόν τον μήνα, η κυβέρνηση έλαβε και εφαρμόζει μέτρα χωρίς να έχει ακόμα εκταμιευθεί ούτε ένα ευρώ από τα ευρωπαϊκά κονδύλια. Βασιστήκαμε στις δικές μας δυνάμεις, φροντίζοντας όμως

να δίνει προτεραιότητα, σε σχέση με τις υπόλοιπες φοροελαφρύνσεις, στη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών. Γιατί η κυβέρνηση επιλέγει αυτό το μέτρο και όχι κάποιο άλλο; Πότε ακριβώς θα ξεκινήσει;

Η επιβάρυνση της εργασίας στη χώρα μας είναι πολύ μεγάλη, καθώς αυξήθηκε σημαντικά επί ημερών της προηγούμενης κυβέρνησης. Το γεγονός αυτό επηρεάζει δυσμενώς την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων και την απασχόληση. Γι' αυτό και η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών αποτελούσε εξαιρετική προτεραιότητα για τη σημερινή κυβέρνηση, πριν από την υγειονομική κρίση.

Κρίση η οποία καθιστά ακόμα μεγαλύτερη τη σημασία του συγκεκριμένου μέτρου, διότι η μείωση του μη μισθολογικού κόστους των επιχειρήσεων θα συμβάλει σημαντικά στη διατήρηση των θέσεων εργασίας και στη δημιουργία νέων, ενώ μπορεί να συνεισφέρει στην αύξηση των επενδύσεων και, γι' αυτό, της ενίσχυσης των καθαρών εσόδων, στην τόνωση της καταναλώ-

όπως είχε νομοθετήσει η σημερινή κυβέρνηση, πριν από την υγειονομική κρίση.

• Η ανεργία είναι η νέα πανδημία για την Ελλάδα; Το SURE μπορεί από μόνο του να την αντιμετωπίσει ή δεν φθάνει μόνο αυτό; Θα υπάρχουν άλλες πολιτικές στήριξης για τους εργαζόμενους;

Η ελληνική οικονομία, έως τον περασμένο Φεβρουάριο, είχε αποκτήσει σημαντική αναπτυξιακή δυναμική και η ανεργία βρισκόταν σε σταθερή τροχιά απολιμιμώσεως. Είναι γεγονός ότι η υγειονομική κρίση ανέκοψε την πορεία αυτή. Όμως εκτιμώ ότι υπάρχουν οι βάσεις ώστε η ανατροπή να είναι παροδική και αναστρέψιμη, όπως προκύπτει και από τις Εαρνές Προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σύμφωνα με τις οποίες η ανεργία θα ανέλθει μιν φέτος, αλλά το 2021 θα επιστρέψει σε επίπεδα χαμηλότερα και από τα περασμένα.

Το «δίετο ασφαλείας» που άπλωσε η κυβέρνηση, καλύπτοντας 2 εκατομμύρια πολίτες που έλαβαν ενίσχυση από το κράτος, η ρύθμιση διατήρησης των υφιστάμενων θέσεων εργασίας, η επέκταση των μέτρων στήριξης των εργαζομένων και των επιχειρήσεων σε κλάδους που πλήττονται εντονότερα, όπως είναι ο τουρισμός, η εστίαση, ο πολιτισμός και ο αθλητισμός, ο Μηχανισμός Ενίσχυσης της Απασχόλησης «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» και η ενίσχυση της ρευστότητας των επιχειρήσεων ώστε αυτές να επιβιώσουν, συνθέτουν ένα ολοκληρωμένο πακέτο μέτρων για τη στήριξη της απασχόλησης και των εργαζομένων στις διαδοχικές φάσεις της πρωτόγνωρης σημερινής δοκιμασίας.

Πρόσθετες μέγιστες μέριμνες ελήφθησαν για τους εποχικά εργαζόμενους με δικαίωμα υποχρεωτικής επαναπροσλήψης αλλά και γι' αυτούς χωρίς δικαίωμα, καθώς και για τους ανέργους, με παράταση των επιδομάτων ανεργίας.

• Η κυβέρνηση εξετάζει μονιμοποίηση ορισμένων έκτακτων μέτρων, όπως ο μειωμένος ΦΠΑ στην εστίαση και τις μεταφορές, για να ενισχύσει την καταναλώ-

Μέλητρα της κυβέρνησης απο-

Θα ξεπεράσει το 8%»

ταφορών και του πολιτισμού για τους επόμενους πέντε μήνες, ώστε να τονωθεί η αγοραστική δύναμη των πολιτών. ΦΠΑ που στον κλάδο της εστίασης είχε αυξηθεί από την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, ο οποίος σήμερα εμφανίζεται ως δέξιν ευαίσθητος για τον κλάδο πλειοδοτώντας ανεύθυνα για ακόμη μεγαλύτερη μείωση, χωρίς να έχει συναίσθηση των οικονομικών περιθωρίων της χώρας.

Προς το τέλος της συγκεκριμένης περιόδου, όταν θα έχουμε εικόνα για την απόδοση των μέτρων και σε συνάρτηση με την πορεία και τις ανάγκες της οικονομίας, αλλά και με τα δημοσιονομικά και ταμειακά περιθώρια, θα εξετάσουμε την κατάσταση και θα ενεργήσουμε κατά τον βέλτιστο δυνατό τρόπο.

• **Οι Ευρωπαίοι μάς παρέχουν την ευελιξία που θέλουμε φέτος για τους στόχους στα πρωτογενή πλεονάσματα. Τι θα γίνει, όμως, το 2021 και τι γίνεται με τους στόχους του Συμφώνου Σταθερότητας; Μπορεί να υπάρξει πρόβλημα;**

Στατικό με το πρώτο σκέλος του ερωτήματός σας, πράγματι, με απόφαση του Ευροστρου, οι στόχοι δεν ισχύουν για φέτος και θα συζητήσουμε ως Ευρώπη, στο Ευροστρου, τους στόχους, τους κανόνες και τις απαιτήσεις για το 2021 και τα επόμενα χρόνια, λαμβάνοντας υπόψη και την απάντηση στην κρίση του κορονοϊού. Η ελληνική κυβέρνηση, όπως πράττει μέχρι τώρα, θα ενεργήσει μεθοδικά, την κατάλληλη στιγμή, ώστε να ληφθούν οι καλύτερες δυνατότητες για τη χώρα αποφάσεις.

Γς προς το δεύτερο θέμα που θέσατε, με τα σημαντικά δεδομένα και τις ευρωπαϊκές αποφάσεις, δεν τίθεται ζήτημα μη τήρησης των στόχων του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, καθώς οι δικλίδες ασφαλείας, που αφορούν κρίσεις όπως αυτή που αντιμετωπίζουμε, είναι σε εφαρμογή.

• **Ολος ο κυβερνητικός σχεδιασμός για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης μοιάζει να βασίζεται στην προσδοκία συμφωνίας των 27 στο Ταμείο Ανάκαμψης και στον νέο κοινοτικό προϋπολογισμό. Κι αν δεν υπάρξει συμφωνία τον Ιούνιο; Αν η ομάδα υπό την Αυστρία επιμένει στην απαίτηση για δάνεια με μνημόνια; Εκτελεστική λύση;**

Από την πηγή του link είναι

« **Ακόμα και αν η Ευρώπη αργήσει να καταλήξει σε αποφάσεις για το τελικό σχήμα του Ταμείου Ανάκαμψης και τον νέο κοινοτικό προϋπολογισμό, η χώρα μας δεν θα αντιμετωπίσει ταμειακό πρόβλημα. Ωστόσο, η επίτευξη συμφωνίας, το ταχύτερο δυνατό, έχει μεγάλη σημασία για όλα τα κράτη-μέλη**

θαμε αυτόν τον μήνα, η κυβέρνηση έλαβε και εφαρμόζει μέτρα χωρίς να έχει ακόμα εκταμιευθεί ούτε ένα ευρώ από τα ευρωπαϊκά κονδύλια. Βασιστήκαμε στις δικές μας δυνάμεις, φροντίζοντας όμως να κρατήσουμε και «καύσιμα» για τη φάση της ανάταξης της οικονομίας. Συνεπώς, ακόμα και εάν η Ευρώπη αργήσει να καταλήξει σε αποφάσεις για το τελικό σχήμα του Ταμείου Ανάκαμψης και τον νέο κοινοτικό προϋπολογισμό, η χώρα μας δεν θα αντιμετωπίσει ταμειακό πρόβλημα.

Ωστόσο, η επίτευξη συμφωνίας, το ταχύτερο δυνατό, έχει μεγάλη σημασία για όλα τα κράτη-μέλη, καθώς έτσι θα αρθούν αβιβαϊότητες, θα διασφαλιστεί μια ισχυρή οικονομική ανάπτυξη και θα τεθούν κοινές σπέρμες βάσεις, για να οικοδομήσουμε τη μετά κορονοϊό εποχή της Ευρώπης.

Η σχετική πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κινείται προς αυτή την κατεύθυνση. Είναι εμβληματική, με ισχυρό χρηματοδοτικό αποτύπωμα, ευθυγραμμισμένη με το μέγεθος των δυσκολιών που έχουμε να αντιμετωπίσουμε. Είναι μία πρόταση δίκαιη, γιατί στηρίζεται σε κοινό δανεισμό, εισάγοντας την έννοια της αμοιβαιοποίησης του ευρωπαϊκού χρέους.

Είναι ορθολογική, γιατί κινείται περισσότερο στη λογική των επιδοτήσεων έναντι των δανείων. Είναι φιλοαναπτυχιακή, γιατί δίνει προτεραιότητα σε κομβικούς τομείς για το μέλλον της Ευρώπης, τομείς που αποτελούν μέρος και του δικού μας σχεδίου, όπως είναι ο ψηφιακός μετασχηματισμός, η πράσινη ανά-

πτυξη των πολιτικών, να εφαρμόσει εκείνες που η ίδια επιλέγει. Τα χαρακτηριστικά αυτά προσδοκώ ότι θα διακρίνουν και την τελική μορφή που θα λάβει το πλαίσιο οικονομικής ανάκαμψης, μετά τις εν εξελίξει διαβουλεύσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

• **Ο διοικητής της ΤτΕ επιμένει ότι πρέπει να πάρουμε δάνεια από τον ESM, πράγμα που μέχρι σήμερα εσείς έχετε περίπου αποκλείσει. Το ξανασκέφτεστε;**

Με τα σημαντικά δεδομένα, η Ελλάδα δεν χρειάζεται να προσφύγει στις νέες, ειδικές πιστοληπτικές γραμμές του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας. Και τούτο διότι η κυβέρνηση και το υπουργείο Οικονομικών κάνουν συνετή και υπεύθυνη χρήση του «ταμείου» της χώρας. Γίνεται κατάλληλη χρήση των πόρων από τα ταμειακά διαθέσιμα των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης και παράλληλα αντλούνται, με επιτυχία, παρά το δυσμενές οικονομικό περιβάλλον, σημαντικά κεφάλαια από τις αγορές.

Επιπλέον, αξιοποιούνται πλήρως τα αυξημένα περιθώρια δημοσιονομικής ευελιξίας και ενίσχυσης της ρευστότητας που έχουν δημιουργηθεί από τις αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών της Ευρωζώνης και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Τέλος, είμαστε έτοιμοι να αξιοποιήσουμε τα νέα ευρωπαϊκά εργαλεία, όπως είναι το πρόγραμμα SURE για τη βραχυχρόνια στήριξη της απασχόλησης και το πανευρωπαϊκό εργαλείο χρηματοδότησης των επιχειρήσεων, μέσω της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων.

Σε κάθε περίπτωση, και επειδή ασφαλείς προβλέψεις δεν μπορούν ακόμη να γίνουν για την εξέλιξη της πανδημίας και των οικονομικών επιπτώσεών της, είναι θετικό που το «άπλο» του ESM παραμένει έτοιμο προς χρήση για τα κράτη-μέλη, άρα δυναμικά και από την Ελλάδα, μέχρι το τέλος του 2022.

• **Το τραπεζικό σύστημα έχει κληθεί να στηρίξει επιχειρήσεις και νοικοκυριά. Έχει αξιοποιήσει τις δυνατότητες που προέκυψαν από τα μέτρα νομισματικής πολιτικής και εποπτικής καλάρωσης; Είστε ικανοποιημένος από την ταχύτητα ανταπόκρισης των τραπεζών στα αιτήματα για ρευστότητα;**

Είναι γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, με τα μέτρα που έχει ανακαινίσει ποσοσίαν

Ο Χρήστος Σταϊκούρας με τον επικεφαλής του ESM, Κλάους Ρέγκελινγκ, στο υπουργείο Οικονομικών

νικού. Ετσι, οι ελληνικές τράπεζες, σε συνεργασία με την κυβέρνηση, προχώρησαν σε διευκολύνσεις πληρωμών δανείων σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις που πλήττονται από την κρίση και άρασσαν να υλοποιούν μια σειρά χρηματοδοτικών εργαλείων (π.χ. το πρόγραμμα ενίσχυσης κεφαλαίου κίνησης από το ΤΕΠΙΧ II).

Επιπλέον, μόλις ξεκίνησε η λειτουργία του Ταμείου Εγγυοδοσίας της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας, το οποίο έχει στόχο την παροχή εγγυήσεων σε επιχειρήσεις για δάνεια κεφαλαίου κίνησης συνολικού ύψους άνω των 7 δισ. ευρώ, μαζί με τη μάλειση των τραπεζών. Συνολικά, εκτιμάται ότι η καθαρή πιστωτική επέκταση μπορεί να υπερβεί τα 15 δισ. ευρώ το 2020.

Θα υπάρχει διαρκής παρακολούθηση ώστε τα πιστωτικά ιδρύματα να αρθούν στο ύψος των έκτακτων περιστάσεων και να επιτελέσουν τον ρόλο τους ως καταλύτες για την ενίσχυση της ρευστότητας της οικονομίας. Προσδοκώ ότι το εγχώριο τραπεζικό σύστημα θα κινηθεί με τους γρήγορους ρυθμούς με τους οποίους κινείται και η ελληνική κυβέρνηση.

• **Υπάρχει μία διαφορετική προσέγγιση των πραγμάτων για το πως βλέπετε εσείς την κατάσταση στην οικονομία και πώς ο προκάτοχός σας, Ευκλείδης Τσακάλωτος. Τελικά δεν υπήρξε**

Δεν θα σταθώ στο προσωπικό ύψος εκφοράς του λόγου ή της κριτικής, αλλά στην ουσία της πολιτικής, επί της οποίας υπάρχουν τόσο σημεία σύγκλισης όσο και σημαντικές αποκλίσεις. Συγκλίσεις και αποκλίσεις οι οποίες, όμως, κινούνται εντός του ευρωπαϊκού πλαισίου και των αποφάσεων που λαμβάνονται σε αυτά, πέρα από ιδεολογικές αποκλίσεις. Υπό αυτό το πρίσμα, κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει την ανάγκη για εμπροσθοβαρή λήψη μέτρων για στήριξη της απασχόλησης, για ενίσχυση της ρευστότητας των επιχειρήσεων και της κοινωνικής συνασής, για εφαρμογή στοχευμένων κλαδικών πολιτικών και για αποτελεσματική αξιοποίηση των διαθέσιμων, εργαρίων και πόρων.

Η κυβέρνηση, με τα μέτρα που εφάρμοσε, κάλυψε τις ανάγκες αυτές στον μέγιστο δυνατό βαθμό, γεγονός που αναγνωρίζεται τόσο από τους πολίτες, οι οποίοι, στη συντριπτική πλειοψηφία τους, επικροτούν τους κυβερνητικούς χειρισμούς για την αντιμετώπιση των οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας, όσο και από τους ευρωπαϊκούς θεσμούς.

Η αντιπολίτευση, και ιδίως η αξιωματική, εκ του ρόλου της, είναι θεμιτό να ασκεί κριτική. Το ζητούμενο είναι η κριτική αυτή να είναι εποικοδομητική, τεκμηριωμένη και βασισμένη σε ορθολογική δεδομένη